

แบบรายงานผลการวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ  
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒  
(ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)  
อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ  
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัด ระดับความสำเร็จของการจัดทำ  
แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

## สารบัญ

	หน้า
การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	๑
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๑
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๑
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๔
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๒
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๓
๑.๔.๑ ชนิดสินค้ายางพารา	๑๓
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๑๓
๒) ปริมาณการผลิต	๑๕
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๑๖
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๑๗
๕) ต้นทุนการผลิต	๑๗
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๑๗
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๑๘
๑.๔.๒ ชนิดสินค้าไม้ผล	๑๘
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๑๘
๒) ปริมาณการผลิต	๒๐
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๒๑
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๒๑
๕) ต้นทุนการผลิต	๒๒
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๒๒
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๒๒
๑.๔.๓ ชนิดสินค้าปาล์มน้ำมัน	๒๓
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๓
๒) ปริมาณการผลิต	๒๔
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๒๕
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๒๕
๕) ต้นทุนการผลิต	๒๖
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๒๖
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๒๖
๒ ประเด็นปัญหา สภาพปัญหาแนวทางการแก้ปัญหา	๒๘
๓ การจัดทำ TOWS Matrix	๓๑

## สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑	แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามช่วงอายุ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๑
ตารางที่ ๒	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒
ตารางที่ ๓	แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒
ตารางที่ ๔	แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๓
ตารางที่ ๕	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๔
ตารางที่ ๖	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๕
ตารางที่ ๗	แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๕
ตารางที่ ๘	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๖
ตารางที่ ๙	ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๗
ตารางที่ ๑๐	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ยางพารา	๙
ตารางที่ ๑๑	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๙
ตารางที่ ๑๒	แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๑๕
ตารางที่ ๑๓	แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา ปี ๒๕๖๘ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๑๗
ตารางที่ ๑๔	แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตยางพารา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๑๘
ตารางที่ ๑๕	แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๐
ตารางที่ ๑๖	แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียนต่อไร่ ปี ๒๕๖๘ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๒
ตารางที่ ๑๗	แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๒
ตารางที่ ๑๘	แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๔
ตารางที่ ๑๙	แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ต่อไร่ ปี ๒๕๖๘ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๖
ตารางที่ ๒๐	แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๗
ตารางที่ ๒๑	แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๒๘
ตารางที่ ๒๒	แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๓๑

## สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๑
ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒
ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๓
ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๓
ภาพที่ ๕ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๘
ภาพที่ ๖ แสดงพื้นที่ชุ่มดินอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๑๑
ภาพที่ ๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอสะเดา	๑๓
ภาพที่ ๘ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอสะเดา	๑๓
ภาพที่ ๙ แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของยางพารา อำเภอสะเดา	๑๔
ภาพที่ ๑๐ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอสะเดา	๑๔
ภาพที่ ๑๑ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๑๕
ภาพที่ ๑๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพาราในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๑๗
ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกไม้ผล อำเภอสะเดา	๑๙
ภาพที่ ๑๔ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้น ความเหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล อำเภอสะเดา	๑๙
ภาพที่ ๑๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกไม้ผล (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอสะเดา	๒๐
ภาพที่ ๑๖ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๑
ภาพที่ ๑๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผล ในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๑
ภาพที่ ๑๘ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอสะเดา	๒๓
ภาพที่ ๑๙ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมัน อำเภอสะเดา	๒๓
ภาพที่ ๒๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอสะเดา	๒๔
ภาพที่ ๒๑ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๕
ภาพที่ ๒๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน ในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา	๒๖

## การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

### ๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

#### ๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

##### ๑) เกษตรกร

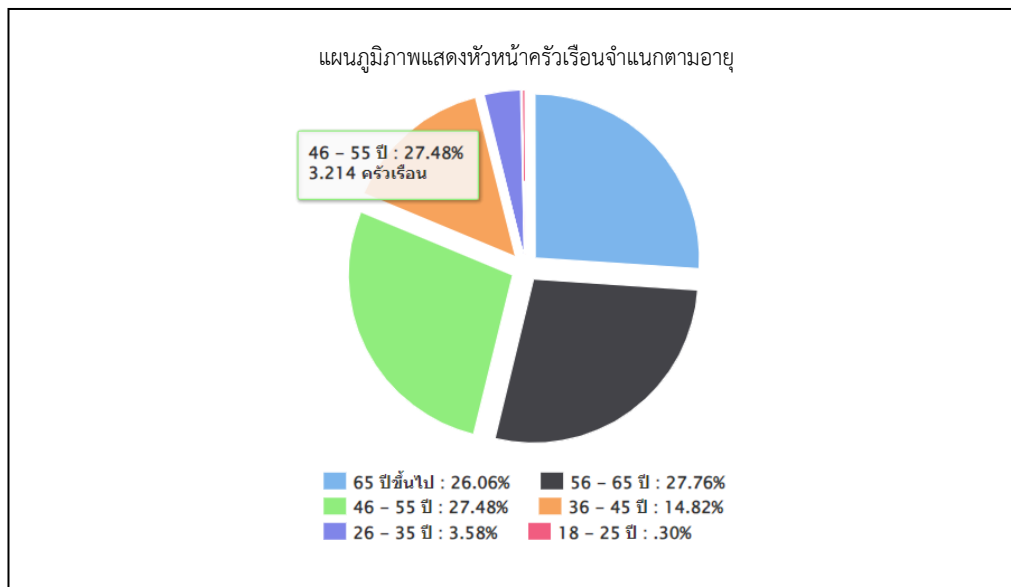
##### (๑) ครักว์เรือนเกษตรกร

อำเภอ สะเตา มีครักว์เรือนเกษตรกร จำนวน ๑๑,๖๙๔ ครักว์เรือน โดยมีหัวหน้าครักว์เรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๓,๒๔๖ ครักว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๗๖ รองลงมาอายุ ๔๖ - ๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔๘ และอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๐๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครักว์เรือนจำแนกตามช่วงอายุ อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา

ช่วงอายุ (ปี)	ครักว์เรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๓,๐๔๗	๒๖.๐๖
๕๖ - ๖๕ ปี	๓,๒๔๖	๒๗.๗๖
๔๖ - ๕๕ ปี	๓,๒๑๔	๒๗.๔๘
๓๖ - ๔๕ ปี	๑,๗๓๓	๑๔.๘๒
๒๖ - ๓๕ ปี	๔๑๙	๓.๕๘
๑๘ - ๒๕ ปี	๓๕	๐.๓
<b>รวม</b>	<b>๑๑,๖๙๔</b>	<b>๑๐๐.๐๐</b>

ที่มา : [https://aiu.doe.go.th/bi\\_report/bi\\_report๑/](https://aiu.doe.go.th/bi_report/bi_report๑/), พ.ศ. ๒๕๖๘



ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครักว์เรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา

(ที่มา : [http://www.aiu.doe.go.th/bi\\_report/bi\\_report๑/](http://www.aiu.doe.go.th/bi_report/bi_report๑/), พ.ศ. ๒๕๖๘)

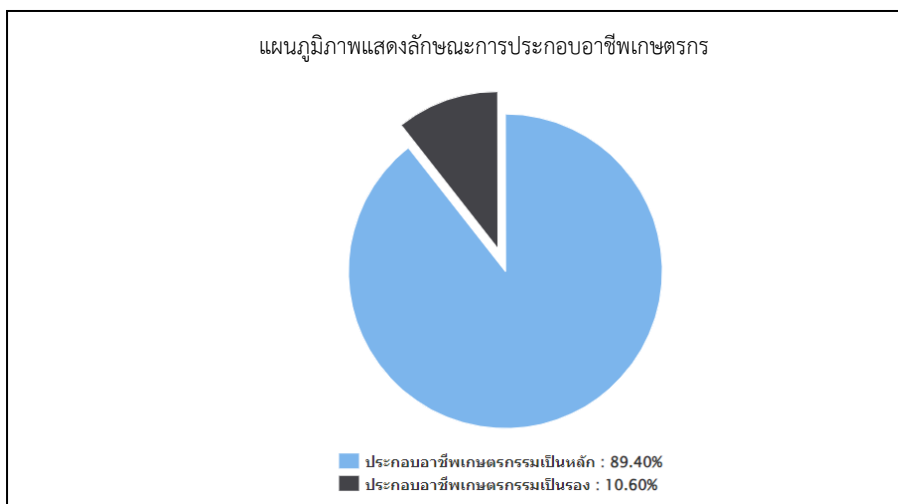
#### (๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอสะเตา มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๑๐,๔๕๕ ครักว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๔๐ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๑,๒๓๙ ครักว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๖๐

**ตารางที่ ๒** แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก	๑๐,๔๕๕	๘๙.๔๐
ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นรอง	๑,๒๓๙	๑๐.๖๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา , พ.ศ.๒๕๖๘



**ภาพที่ ๒** แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา  
(ที่มา : [https://aiu.doae.go.th/bi\\_report/bi\\_report๑/](https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/), พ.ศ. ๒๕๖๘)

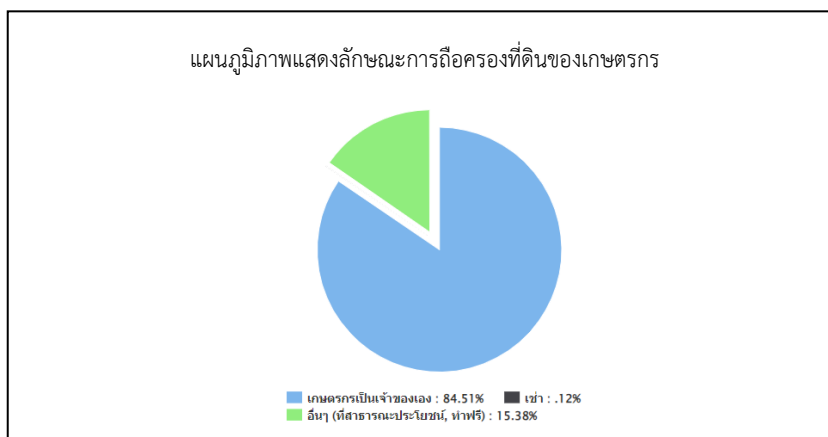
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอสะเดา ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของ จำนวน ๘,๖๓๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๔๙ รองลงมาคืออื่น ๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๑,๕๗๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๗๓ และเช่า จำนวน ๑๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๒ ตามลำดับ

**ตารางที่ ๓** แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๘,๖๓๔	๘๖.๔๙
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑,๕๗๑	๑๕.๗๓
เช่า	๑๒	๐.๑๒

ที่มา : [https://aiu.doae.go.th/bi\\_report/bi\\_report๑/#tabs๓](https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/#tabs๓), พ.ศ. ๒๕๖๘



ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา  
(ที่มา : [https://aiu.doae.go.th/bi\\_report/bi\\_report๑/#tabs๓](https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/#tabs๓), พ.ศ. ๒๕๖๘)

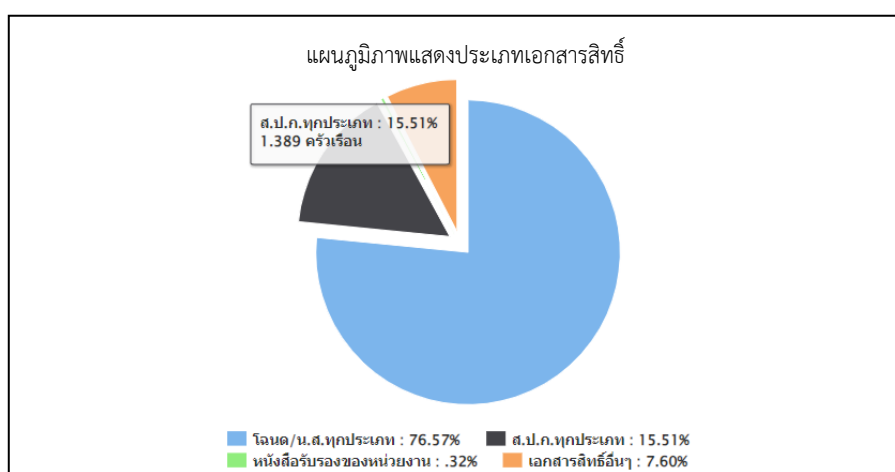
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอสะเตา มีการถือครองที่ดินแบบโฉนด/น.ส.ทุกประเภท จำนวน ๖,๘๕๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๔๓ รองลงมาคือส.ป.ก. ทุกประเภท จำนวน ๑,๓๘๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐๙ และไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๖๘๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๖,๘๕๘	๑,๓๘๙	๒๙	๖๘๑	๘,๖๓๗

(ที่มา : [https://aiu.doae.go.th/bi\\_report/bi\\_report๑/#tabs๓](https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/#tabs๓), พ.ศ. ๒๕๖๘)



ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา  
(ที่มา : [https://aiu.doae.go.th/bi\\_report/bi\\_report๑/#tabs๓](https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/#tabs๓), พ.ศ. ๒๕๖๘)  
๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

## (๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอสะเดา มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑๓ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๕๗ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑๒ กลุ่ม สมาชิก ๑๒๗ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑๐ กลุ่ม สมาชิก ๑๒๐ ราย วิสาหกิจชุมชน ๕๘ แห่ง สมาชิก ๖๒๕ ราย สหกรณ์จำนวน ๖ แห่ง สมาชิก ๔๓๖ ราย

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
เขามิเกียรติ	๒	๒๒	๑	๑๐	๐	๐	๒	๒๓	๐	๐	๐	๐
พังงา	๑	๑๑	๑	๑๐	๑	๑๑	๔	๔๑	๐	๐	๐	๐
ทุ่งหมอ	๒	๒๖	๒	๒๐	๒	๒๕	๑๐	๑๐๕	๑	๓๐	๐	๐
ท่าโพธิ์	๒	๓๐	๑	๑๐	๑	๑๐	๖	๗๕	๑	๓๐	๐	๐
ปริง	๒	๒๐	๒	๒๐	๑	๒๓	๑๓	๑๗๓	๒	๘๐	๐	๐
สะเดา	๑	๑๕	๒	๒๐	๑	๑๐	๗	๖๔	๑	๒๕๐	๐	๐
สำนักแต้ว	๑	๑๑	๑	๑๐	๒	๒๑	๕	๕๑	๑	๔๕	๐	๐
สำนักขาม	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๓	๒๒	๐	๐	๐	๐
ปาดังเบซาร์	๒	๒๒	๒	๒๗	๒	๒๐	๘	๗๑	๐	๐	๐	๐
รวม	๑๓	๑๕๗	๑๒	๑๒๗	๑๐	๑๒๐	๕๘	๖๒๕	๖	๔๓๖	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ. ๒๕๖๘

## ๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอสะเดา มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๘ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๙ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๑๒ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๙ ศูนย์

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
เขามิเกียรติ	๐	๑	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๑
พังลา	๐	๑	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๑
ทุ่งหมอ	๐	๒	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๑
ท่าโพธิ์	๑	๓	๐	๑	๑	๑	๑	๐	๑
ปริก	๐	๒	๐	๐	๑	๑	๑	๐	๑
สะเดา	๐	๔	๑	๐	๑	๑	๐	๐	๑
สำนักแต้ว	๐	๑	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๑
สำนักขาม	๐	๒	๐	๐	๑	๑	๑	๐	๑
ป่าดงเขขาร์	๐	๒	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๑
รวม	๑	๑๘	๑	๑	๙	๙	๓	๐	๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอสะเดา มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๘๖ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๗๓ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๕๒ ราย และครูบัญชีอาสา ๓๑ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาสมัครบางรายทำหน้าที่อาสาสมัครมากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
เขามิเกียรติ	๐	๓	๐	๐	๔	๕	๐	๐	๐
พังลา	๐	๑	๓	๐	๒	๗	๐	๐	๐
ทุ่งหมอ	๐	๓	๑	๑	๗	๗	๐	๐	๑
ท่าโพธิ์	๐	๕	๒	๐	๘	๘	๒	๑	๐
ปริก	๒	๕	๐	๑	๑๐	๑๑	๑	๐	๐
สะเดา	๐	๒	๐	๐	๐	๗	๐	๐	๐
สำนักแต้ว	๐	๑๐	๑	๑	๘	๑๐	๐	๑	๗
สำนักขาม	๐	๒	๐	๐	๔	๗	๑	๐	๑
ป่าดงเขขาร์	๑	๐	๐	๒	๙	๑๑	๐	๐	๐
รวม	๓	๓๑	๗	๕	๕๒	๗๓	๔	๒	๙

ที่มา : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๘

## (๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอสะเดา มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอสะเดา มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๑ คน

## ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
ท่าโพธิ์	๑	นายประยูร แสงแก้ว	๒๔ ม.๖ ต.ท่าโพธิ์ อ.สะเดา จ.สงขลา	เศรษฐกิจพอเพียง
รวม	๑			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘

## (๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ นายประยูร แสงแก้ว

บ้านเลขที่ ๒๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

สถานการณ์ของพื้นที่ : อำเภอสะเดา มีพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน ๔๒๔,๘๑๐ ความเหมาะสม N จำนวนพื้นที่ปลูก ๒๖,๘๘๕ ไร่ S๑ จำนวนพื้นที่ปลูก ๑๓๑,๑๒๕ ไร่ S๒ จำนวนพื้นที่ปลูก ๘๑,๗๘๙ ไร่ S๓ จำนวนพื้นที่ปลูก ๑๘๕,๐๐๑ ไร่ เกษตรกรส่วนมากประกอบอาชีพทำการเกษตร ซึ่งเป็นอาชีพหลัก คือการทำสวนยางพารา ซึ่งจำนวนพื้นที่ปลูกใน S ๓ จำนวนมาก และผลผลิตยางพาราก็ได้น้อย พร้อมกับราคาผลผลิตตกต่ำ จึงจำเป็นต้องให้เกษตรกรเพิ่มผลผลิต และมีอาชีพเสริมในสวนยางพารา เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและชุมชน

แนวทางการพัฒนา : บริหารจัดการน้ำในแปลงเกษตรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยใช้ระบบการให้น้ำอัจฉริยะ และพัฒนาศพก.หลัก ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : มีกิจกรรมหลากหลาย เช่น พี่ช่วมยาง ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง ด้านพัฒนาที่ดิน แปรรูปผลผลิตเกษตรกร

หลักสูตรหลัก

- การปลูกพีชรวมยาง
- การผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมัก
- การผลิตสารชีวภัณฑ์และไส้เดือนฝอย

หลักสูตรเสริม

- การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า อาชีพเสริม เพิ่มรายได้ เช่น การปลูกดอกหน้าวัว

หลักสูตรบังคับ

- เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรผสมผสาน

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๘ ศูนย์

ตารางที่ ๙ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์เรียนรู้การผลิตหม่อน	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๖	ทุ่งหมอ	นายคณิต พุทธกุล	๐๘๑-๘๘๘๓๑๒๐
๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลสะเดา	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	-	สะเดา	นายสุวิทย์ อนุชวลิตวงศ์	๐๘๘-๓๙๐๔๑๙๕
๓	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล ตำบลปริก	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๙	ปริก	นางจินตนา ศรีเฉลิม	๐๘๐-๗๐๑๕๗๗๓
๔	ศูนย์เรียนรู้การผลิตไม้ผล	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๕	สำนักขาม	นายอัปดุลซอมมะ มะเซ็ง	๐๘๓-๐๐๘๓๙๒๓
๕	ศูนย์เรียนรู้การผลิตปลาน้ำจืด	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๗	พังลา	นางสาวสายจิต ขุนทอง	๐๘๑-๖๙๘๘๓๘๔
๖	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	สำนักแต้ว	นายบุญฤทธิ์ บุญรัตนา	๐๘๐-๘๖๒๐๑๐๕
๗	ศูนย์เรียนรู้แบบผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๑๑	ป่าดงเบขาร์	นายสว่าง เสนดำ	๐๙๘-๖๖๙๖๖๐๕
๘	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	สำนักขาม	นายปฏิญญา อิบรอเห็น	๐๘๙-๖๕๖๖๑๘๘
๙	ศูนย์เรียนรู้การผลิตแมลงเศรษฐกิจและปศุสัตว์	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๘	ป่าดงเบขาร์	นายอนุชิต ว่องเจริญชัย	๐๘๖๒๙๔๕๕๙๕
๑๐	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	๔	ปริก	นายสมพร บุญแก้ว	๐๙๓-๗๑๕๔๓๑๙
๑๑	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	-	สะเดา	นายประวิข จงเปาหยิน	๐๘๙-๖๕๔๓๔๖๖
๑๒	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	๗	ทุ่งหมอ	นายไท่ฟู แซ่หยาง	๐๖๒๐๕๘๗๖๙๖
๑๓	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	๓	ท่าโพธิ์	นายนิกร จันทร์งาม	๐๖๒-๐๕๘-๗๖๙๖
๑๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๙๙	สะเดา	นายมงคล สุโร	๐๙๐-๗๐๙-๕๕๖๖
๑๕	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๙๙	สะเดา	นางจวบ ไชยภักดี	๐๘๗-๒๙๒๗๔๒๑
๑๖	ศูนย์เรียนรู้การผลิตแมลงเศรษฐกิจ	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๓	ท่าโพธิ์	นายอารีย์ จินตามณี	๐๙๘-๖๗๑-๑๙๙๕
๑๗	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนบ้านหน้าคอก	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๖	ท่าโพธิ์	นายอรรถธาดา มัญชวินทร์	๐๘๐-๗๐๗๔๑๒๓
๑๗	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนบ้านหน้าคอก	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๖	ท่าโพธิ์	นายอรรถธาดา มัญชวินทร์	๐๘๐-๗๐๗๔๑๒๓
๑๘	ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรผสมผสานตำบลเขามิเกียรติ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสานเขามิเกียรติ	๑	เขามิเกียรติ	นายอติพงษ์ มณีธวัช	๐๙๕-๗๙๒๒๘๒๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘



**ภาพที่ ๕** แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย  
อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่อำเภอสะเดา

อำเภอสะเดา มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๓ กลุ่ม ได้แก่ แปลงใหญ่ยางพารา(บ้านสะเดา) ต.สะเดา อ.สะเดา จ.สงขลา แปลงใหญ่ยางพารา (สหกรณ์ชุมชนบ้านทุ่งสบายใจ จำกัด) ม. ๖ ต.ทุ่งหมอ อ.สะเดา จ.สงขลา แปลงใหญ่ยางพารา (เกษตรกรบ้านควนเสม็ด) ม.๑๐ ต.ปรีก อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

**แปลงใหญ่ยางพารา**

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ยางพารา (บ้านสะเดา) ต.สะเดา อ.สะเดา จ.สงขลา แปลงใหญ่ยางพารา (สหกรณ์ชุมชนบ้านทุ่งสบายใจ จำกัด) ม. ๖ ต.ทุ่งหมอ อ.สะเดา จ.สงขลา แปลงใหญ่ยางพารา (เกษตรกรบ้านควนเสม็ด) ม.๑๐ ต.ปรีก อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

กิจกรรม

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก.....๑,๘๐๐.....บาท/ไร่ เป็น.....๑,๖๐๐.....บาท(....%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก.....๒๗๐.....ไร่ เป็น.....๒๙๒.....ไร่(....%)
- เป้าหมายรายได้..... ๘๙.๖ บาท/ไร่.....
- ประมาณการรายจ่าย.....๑,๔๗๐ บาท/ไร่.....

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากยางพารา

ตารางที่ ๑๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ยางพารา

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
ประชุมคณะกรรมการแปลงใหญ่ยางพารา	←→														
ประชุมเชื่อมโยงแปลงใหญ่กับ ศพก.ระดับอำเภอ	←														→
กิจกรรมถ่ายทอดความรู้	←			→											

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก(คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	สะเตา	แปลงใหญ่ยางพารา(บ้านสะเตา)	ยางพารา	๓๔	๖๖๓.๓๖ ไร่	สมชัย โชติรุ่งโรจน์	๐๘๑-๕๕๒๙๗๒๔
๒	ทุ่งหมอ	แปลงใหญ่ยางพารา(สหกรณ์ชุมชนบ้านทุ่งสบายใจ จำกัด)	ยางพารา	๓๓	๔๒๔.๒๕ ไร่	นฤสรณ์ ศิริพันธ์	๐๘๙-๖๕๘๗๕๕๗
๓	ปริก	แปลงใหญ่ยางพารา(เกษตรกรบ้านควนเสม็ด)	ยางพารา	๓๘	๕๗๓.๒๐ ไร่	นายสุชาติ สุทธิหนู	๐๖๓-๖๐๗๖๖๕๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเตา, พ.ศ.๒๕๖๘

## ๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

### ๑) ทรัพยากรดิน

ดินในอำเภอสะเตามีหน่วยแผนที่ดินหลายหน่วยพื้นที่กระจายไปตามพื้นที่ต่าง ๆ ของหมู่บ้านตำบลโดยส่วนมากจะมีดินในหน่วยแผนที่ดิน ๓๔ ๓๕ และหน่วยแผนที่ดินที่ ๕๐ และ ๖๒ ซึ่งประกอบไปด้วยชุดดิน ต่างๆ ในหน่วยแผนที่ตามรายละเอียดดังนี้

#### (๑) หน่วยแผนที่ ที่ ๑๗

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนดินล่างเป็นดินเหนียวปนทรายหรือดินร่วนเหนียวมีสีน้ำตาลอ่อนถึงสีเทา พบจุดจำพวกสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปะปน บางแห่งอาจพบศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในดินชั้นล่าง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบริเวณที่ราบเรียบ หรือค่อนข้างราบเรียบเป็นดินลึกมาก ส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ มีค่า PH ประมาณ ๔.๕ -๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยพื้นที่นี้ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และมีเนื้อดินบนค่อนข้างเป็นทราย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ปลูกยางพารา และไม่ย่นต้น แต่มีปัญหาเรื่องการแข่งขันของน้ำในฤดูฝน

ตัวอย่างชุดที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินหลุมเก่า ชุดดินร่อยเอ็ด ชุดดินสายบุรี ชุดดินสุโหงปาตี ชุดดินโคกเคียน ชุดดินวิสัย ชุดดินสงขลา

## (๒) หน่วยแผนที่ ที่ ๒๖

หน่วยงานแผนที่นี้ เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วน ดินร่วนปนดินเหนียว หรือเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นพวกดินเหนียว พบในเขตที่ ตำบลสำนักแต้ว ทุ่งหมอ ปริกและป่าดงเบขาร์ สีดินเป็น สีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง ส่วนใหญ่เกิดจากการสลายตัวของหินต้นกำเนิดชนิดต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งหินอัคนี หินตะกอน และหินแปร พบบริเวณพื้นที่ตอน ซึ่งมีลักษณะเป็นลูกคลื่นจนถึงพื้นที่เนินเขา เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดแก่มีค่า pH ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาสำคัญได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ ส่วนบริเวณที่หน้าดินค่อนข้างเป็นทราย และมีความลาดชันสูง มีอัตราเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายของดินมาก หากมีการจัดการดินที่ไม่เหมาะสม

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา ไม้ผลต่าง ๆ

ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินพังงา ชุดดินภูเก็ต ชุดดินโคกกลอย ชุดดินท้ายเหมือง ชุดดินห้วยโป่ง ชุดดินอ่าวลึก ชุดดินประทิว ชุดดินกระบี่ ชุดดินลำภูรา ชุดดินปากแจ่ม

## (๓) หน่วยแผนที่ ที่ ๓๒

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วน ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง บางแห่งอาจมีชั้นดินทรายละเอียดสลับซับซ้อนพบในเขตทุกตำบลของอำเภอสะเดา สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีเหลืองปนน้ำตาล และมักมีเนื้อร่วนกับเนื้อดินเกิดจากตะกอนดินที่น้ำพัดมาทับถมบริเวณสันดินริมน้ำ สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด ระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ธรรมชาติค่อนข้างต่ำ PH ๔.๕ - ๕.๕

ปัจจุบันปลูกยางพารา และไม้ผลชนิดต่าง ๆ

ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินรือเสาะ ชุดดินลำแก่น ชุดดินตาขน

## (๔) หน่วยแผนที่ ที่ ๓๔

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินเป็นพวกดินร่วนเหนียวปนทรายพบในพื้นที่ทุกตำบลของอำเภอสะเดา สีดินเป็น สีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า หรือเกิดการสลายตัว ผุพังของหิน เนื้อหยาบ เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ ที่ PH ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหา ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว ไม้ผลต่าง ๆ

## (๕) หน่วยแผนที่ ที่ ๓๕

หน่วยงานแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินเป็นดินร่วนปนทรายที่อยู่ในตำบลต่าง ๆ ของอำเภอสะเดา สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง เกิดจากดินพวกตะกอนลำนํ้าหรือจากการสลายตัว ผุพังของหินเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ที่เป็นลูกคลื่นจนถึงที่ลาดเชิงเขาเป็นดินลึก มีการระบายน้ำที่ดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติที่ PH ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยงานแผนที่นี้ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันใช้ปลูกยางพารา ไม้ผลต่าง ๆ มะพร้าว และปาล์มน้ำมัน

ตัวอย่างชุดดินในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินคอหงส์ ชุดดินนาทวี ชุดดินสะเดา ชุดดินทุ่งหว้า

## (๖) หน่วยแผนที่ ที่ ๔๕

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว หรือดินร่วนที่มีกรดหรือลูกรังปะปนเป็นปริมาณมากพบในพื้นที่ทุกตำบลของอำเภอสะเดา กรวดส่วนใหญ่เป็นพวกหินกลมมนสีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อน สีเหลือง หรือสีแดง พบบริเวณพื้นที่ตอนที่มีลักษณะเป็นลูกคลื่นจนถึงเนินเขาเป็นดินตื้นมาก มีการระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติที่ PH ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ ได้แก่เป็นดินตื้น ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ การชะล้างพังทลายได้ง่าย

ปัจจุบันใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว หรือไม้ผลบางชนิด บางแห่งเป็นที่รกร้างว่างเปล่า หรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ

ชุดดินในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินชุมพร ชุดดินหาดใหญ่ ชุดดินคลองขน ชุดดินเขาขาด ชุดดิน ท่าฉาง ชุดดินหนองคล้า ชุดดินยะลา

(๗) หน่วยแผนที่ ที่ ๕๐

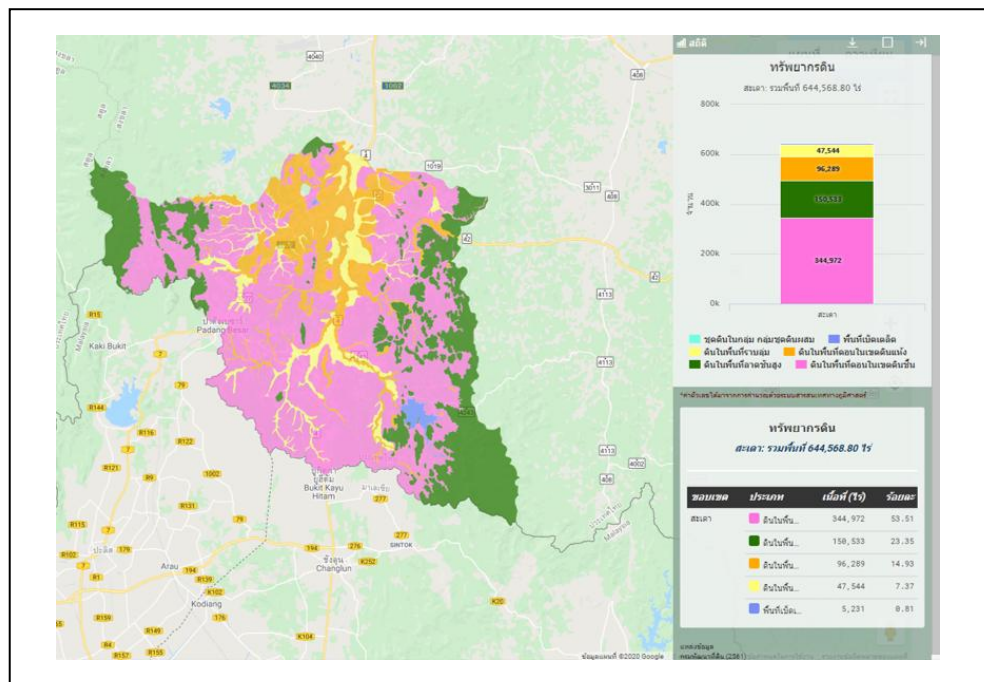
หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินช่วง ๕๐ ซม. ตอนบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนปนดินทราย ในระดับความลึกประมาณ ๕๐ - ๑๐๐ ซม. จะพบชั้นดินปนเศษหินหรือลูกรัง สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง พบในบริเวณทุกตำบลของอำเภอสะเดา มีสภาพที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดีมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ PH ๔.๕ - ๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยแผนที่นี้ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย บริเวณนี้มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันใช้ปลูกยางพารา ไม้ผล สับปะรด และกล้วย

ชุดดินในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินสวี ชุดดินพะโต๊ะ

นอกจากนี้ก็มีหน่วยแผนที่ที่ดินต่าง ๆ อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ของอำเภอสะเดา แต่ก็มีปริมาณเล็กน้อย ไม่อาจนำมากล่าวที่นี้ได้



ภาพที่ ๒ แสดงพื้นที่ชุดดินอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

๒) ทรัพยากรน้ำ

สภาพแหล่งน้ำธรรมชาติ ในอำเภอสะเดามีแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรประกอบด้วยคลอง บ่อน้ำตื้น ไม่มีระบบชลประทาน สำหรับคลองมีดังนี้

๑) คลองอุ้ตะเภา เป็นคลองสายหลักของอำเภอสะเดา ซึ่งมีคลองสาขาคือ คลองปริก คลองสะเดา คลองเล่ คลองหลาปัง คลองรำใหญ่ คลองรำน้อย คลองหีบ คลองนางงาม คลองแก้ว คลองพังลา ซึ่งมีต้นกำเนิดจากเทือกเขาสันการาศีร์ และเทือกเขาแก้ว โดยไหลไปทางทิศเหนือผ่านตำบลปริก ตำบลพังลา ตำบลท่าโพธิ์ เข้าสู่เขตอำเภอหาดใหญ่ที่หมู่ที่ ๗ ตำบลพังลา แล้วไหลลงสู่ทะเลสาบวงขลา ซึ่งมีปริมาณน้ำตลอดปี

๒) คลองรำใหญ่ อยู่ด้านตะวันตกของอำเภอ มีคลองสาขา คือ คลองรำน้อย คลองนางงาม คลองหีบ คลองแก้ว โดยไหลผ่านตำบลทุ่งหมอ ตำบลท่าโพธิ์ ลงสู่คลองอุ้ตะเภา ที่หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าโพธิ์ ซึ่งมีความกว้างประมาณ ๑๕๐ เมตร มีน้ำตลอดปี มีความยาวประมาณ ๑๒ กม.

๓) คลองรำน้อย เป็นที่รวมของ ๒ สาย คือ คลองนางงามและคลองหีบ ซึ่งมีความยาวประมาณ ๖ กม. โดยไหลผ่านหมู่ที่ ๔ ตำบลทุ่งหมอ รวมกับคลองรำใหญ่ ที่หมู่ที่ ๒ ตำบลทุ่งหมอ ทำให้มีน้ำตลอดปี

๔) คลองแก้ว ต้นกำเนิดจากเทือกเขาแก้ว โดยไหลผ่านหมู่ที่ ๕,๖,๗ ตำบลปาดังเบซาร์ มีระยะทางประมาณ ๙ กม. ไหลลงสู่คลองรำใหญ่ ที่ตำบลทุ่งหมอ มีน้ำตลอดปี

๕) คลองนางงาม กำเนิดมาจากเทือกเขาแก้ว โดยไหลผ่านหมู่ที่ ๘,๖,๗,๕ ตำบลปาดังเบซาร์ ระยะทาง ๒๒ กม. ไหลลงสู่คลองรำ ระยะทางประมาณ ๒๒ กม. ไหลลงสู่คลองรำ มีน้ำตลอดปี

๖) คลองหีบ มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาแก้ว ไหลผ่านหมู่ที่ ๒ ตำบลปาดังเบซาร์ มีระยะทางประมาณ ๔ กม. ไหลลงสู่คลองรำน้อย มีปริมาณน้ำฝนตลอดปี

๗) คลองปริก กำเนิดจากภูเขาด้านตะวันออกติดต่อกับอำเภอนาทวี ไหลผ่านหมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๕ ตำบลปริก มีระยะทาง ๘ กม. ไหลลงสู่คลองตะเภา มีปริมาณน้ำตลอดปี

๘) คลองสะเดา กำเนิดจากเทือกเขาสันการาศีร์ ไหลผ่านหมู่ที่ ๖,๔,๓,๒,๑ ตำบลสำนักแก้ว ไหลลงสู่คลองอุ้ตะเภา มีระยะทางประมาณ ๑๗ กม. มีน้ำตลอดปี

๙) คลองเล่ เป็นที่รวมของคลอง ๒ สาย คือคลองพานช้าง และคลองหลาปัง มีน้ำไม่ตลอดปี ชางมีต้นกำเนิดจากภูเขา ทางด้านทิศใต้ มีระยะทาง ๑๕ กม.

- แหล่งน้ำสร้างขึ้น ซึ่งในอำเภอสะเดา มีแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นของหลายหน่วยงาน ดังรายละเอียดดังนี้

- อ่างเก็บน้ำโดยกรมชลประทาน มีหมู่ที่ ๒ ตำบลทุ่งหมอ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลปริก หมู่ที่ ๒ ตำบลทุ่งหมอ หมู่ที่ ๒ , ๔ , ๓ และ ๖ ตำบลสำนักแก้ว หมู่ที่ ๔ ตำบลปาดังเบซาร์ และหมู่ที่ ๕ ตำบลเขามี่เกียรติ

- ฝ่ายน้ำล้น กรมการปกครอง โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีดังนี้

- ตำบลปริก หมู่ที่ ๒ , ๕ , ๙ และหมู่ที่ ๑๑
- ตำบลปาดังเบซาร์ หมู่ที่ ๑ , ๓ , ๕ และหมู่ที่ ๑๐
- ตำบลเขามี่เกียรติ หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๕
- ตำบลพังลา หมู่ที่ ๕
- ตำบลสำนักขาม หมู่ที่ ๒ และ ๓ ตำบลสำนักขาม
- ตำบลทุ่งหมอ หมู่ที่ ๗ ตำบลทุ่งหมอ
- ฝ่ายน้ำล้นของกรมชลประทาน
- หมู่ที่ ๖ ตำบลสำนักแก้ว
- หมู่ที่ ๗ และ ๘ ตำบลปาดังเบซาร์
- หมู่ที่ ๑ ตำบลปริก

๑.๓ สีนค่าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้ำ GI ( ถ้าไม่มี ให้ใส่ด้วยว่า ไม่มี )

ไม่มี

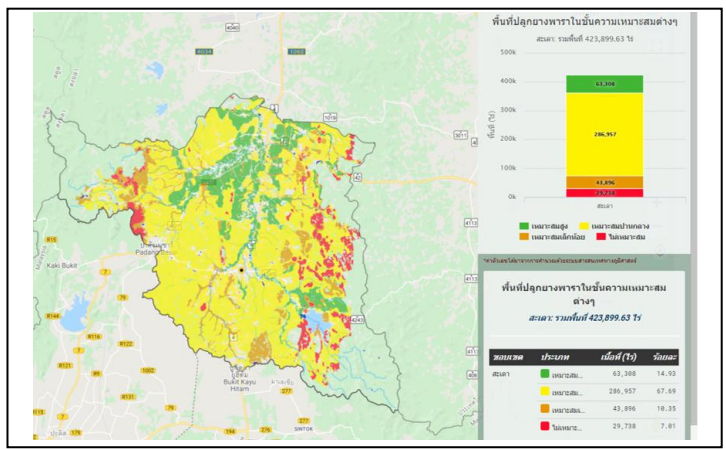
๑.๔ สีนค่าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้ำ ยางพารา

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

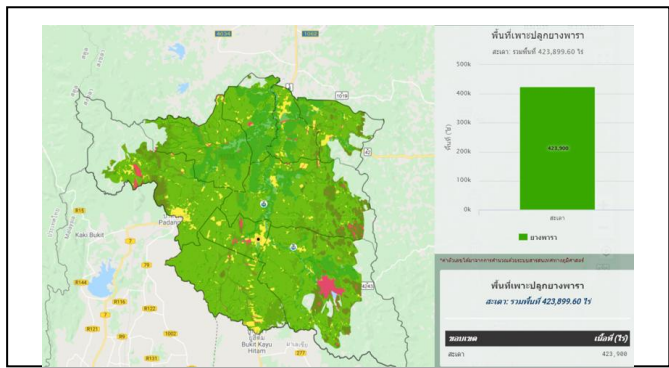
อำเภอสะเตดา มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา ทั้งหมด จำนวน ๔๙๙,๐๗๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๘๒,๖๓๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๓ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๓๔,๖๓๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๗๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๘๖,๒๙๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๙ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๔๕,๓๐๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๙๐



ภาพที่ ๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอสะเตดา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเตดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

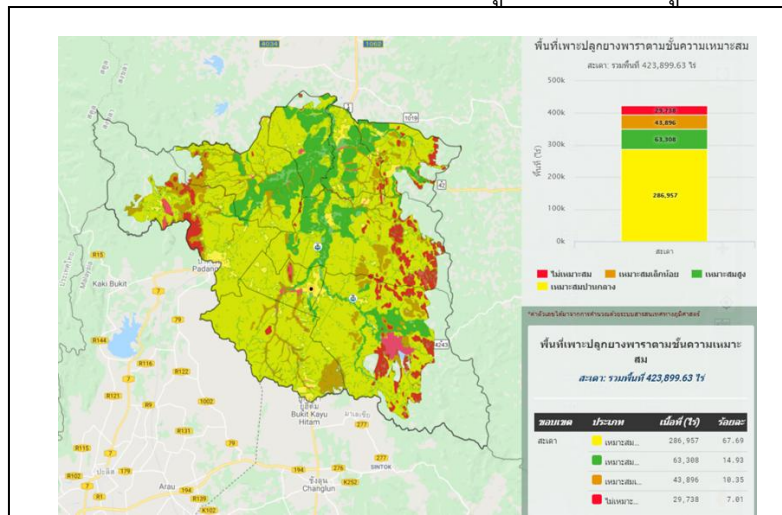
(๒) พื้นที่ปลูกยางพารา

อำเภอสะเตดา จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน ๔๒๓,๘๙๙.๖๓ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลสำนักแต้ว จำนวน ๘๓,๙๖๓ ไร่ รองลงมาคือตำบลปริก จำนวน ๘๑,๗๖๕ ไร่ และตำบลสำนักขาม จำนวน ๖๑,๗๙๗.๗๖ ไร่ ตามลำดับ



ภาพที่ ๘ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอสะเตดา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเตดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

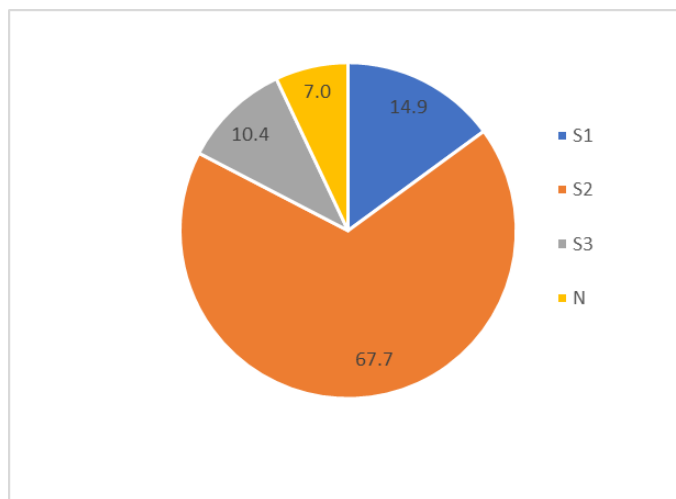
(๓) การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริง



ภาพที่ ๙ แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของยางพารา อำเภอยะเอนก (ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานเกษตรอำเภอยะเอนก, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๔) พื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอยะเอนก มีพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๔๒๓,๘๙๙.๖๓ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๖๓,๓๐๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๘๖,๙๕๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๗ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๔๓,๘๙๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๙,๗๓๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๐



ภาพที่ ๑๐ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอยะเอนก (ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานเกษตรอำเภอยะเอนก, พ.ศ.๒๕๖๘)

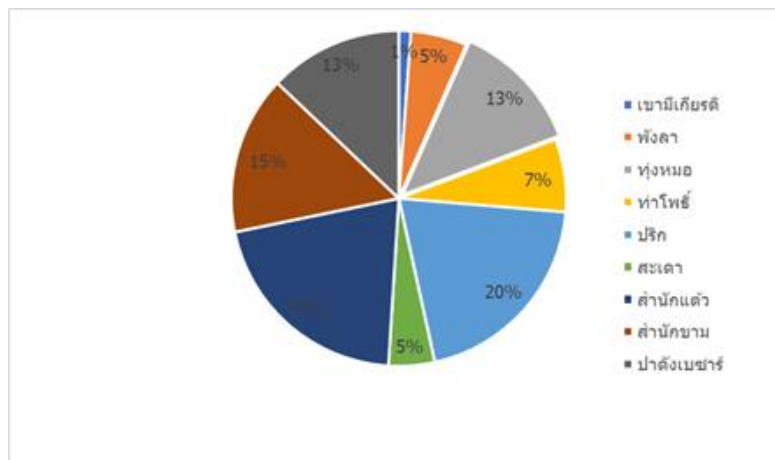
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอยะเอนก มีพื้นที่การปลูกยางพารา จำนวน ๔๒๓,๘๙๙.๖๓ ไร่ ๑๒,๙๔๓ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลสำนักแก้ว จำนวน ๘๓,๙๖๒.๙๒ ไร่ จำนวน ๒,๖๕๒ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลปริก จำนวน ๘๑,๗๖๕.๑๙ ไร่ ๒,๖๕๒ ครัวเรือน และตำบลสำนักขาม จำนวน ๖๑,๗๙๗.๗๖ ไร่ ๑,๑๘๙ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๒ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
สะเดา	๕๙๒	๑๗,๙๔๑.๒๗	๑๕,๑๘๔	๓,๐๓๗	๐.๒
ป่าดงเบงชาร์	๒,๐๐๘	๕๒,๑๗๙.๔๓	๕๒,๐๑๒	๑๐,๔๐๒	๐.๒
ปรีก	๒,๖๕๒	๘๑,๗๖๕.๑๙	๖๗,๖๐๕	๑๓,๕๒๑	๐.๒
สำนักขาม	๑,๑๘๙	๖๑,๗๙๗.๗๖	๓๖,๔๘๕	๗,๒๙๗	๐.๒
สำนักแต้ว	๒,๖๕๒	๘๓,๙๖๒.๙๒	๘๐,๐๔๖	๑๖,๐๐๙	๐.๒
พังลา	๗๙๑	๒๑,๙๒๕.๔๖	๒๐,๓๔๕	๔,๐๖๙	๐.๒
เขามิเกียรติ	๙๕๙	๒๔,๗๑๓.๗๑	๑๙,๙๖๐	๓,๙๙๒	๐.๒
ทุ่งหมอ	๑,๘๐๕	๕๑,๑๗๖.๘๗	๓๖,๕๗๘	๗,๓๑๖	๐.๒
ท่าโพธิ์	๑,๒๔๗	๒๘,๔๓๗.๐๓	๑๘,๒๕๗	๓,๖๕๑	๐.๒
รวม	๑๒,๙๔๓	๕๒๓,๘๙๙.๖๓	๓๔๖,๔๗๒	๖๙,๒๙๔	๐.๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๑ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา  
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, ๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี

เกษตรกรชาวสวนยางพาราอำเภอสะเตกา มีการใช้พันธุ์ยางพาราพันธุ์สูงเสริม เช่น RRIM ๖๐๐ , PB ๒๔, PR ๒๓๕ , PR ๒๕๑ เป็นต้น ซึ่งให้ผลผลิตตอบสนองค่อนข้างสูง และจำหน่ายในรูปน้ำยางสด

(๒) การเตรียมดิน

เกษตรกรมีการเตรียมพื้นที่ปลูกยางพาราด้วยการโค่นยางเก่า ขุด/เผาต่อเก่า และไถพรวน โดยจะเริ่มโค่นในช่วงฤดูแล้ง

(๓) การปลูก

เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปลูกยางระยะปลูก ๓x๗ เมตร ได้จำนวนต้นยาง ๗๖ ต้นต่อไร่ วางแนวปลูกพร้อมปักไม้ชะมบ ขุดหลุมขนาด กว้างxยาวxลึก = ๕๐x๕๐x๕๐ เซนติเมตร มักมีการรองกันหลุมด้วยปุ๋ยหินฟอสเฟต (๐-๓-๐) และปุ๋ยอินทรีย์ มีการปลูกด้วยต้นยางชำถุงหรือต้นติดตาในถุง และมักปลูกต้นฤดูฝน

(๔) ระบบการให้น้ำ

อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก

(๕) การดูแลรักษา

พื้นที่ปลูกยางพาราส่วนใหญ่เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื่องจากเป็นพื้นที่ปลูกยางเดิม และเป็นสวนขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนให้การปลูกแทน จึงมักมีการใส่ปุ๋ยตามคำแนะนำของการยางแห่งประเทศไทย เกษตรกรมีการกำจัดวัชพืชในสวนยางพารา โดยส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๐ ใช้เครื่องตัดหญ้า รองลงมา คือ ใช้สารเคมีฉีดพ่น และส่วนใหญ่ใช้แรงงานในครัวเรือน

(๖) การใส่ปุ๋ย

เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ ร้อยละ ๗๐ และมีการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว ร้อยละ ๓๐ ปีละ ๑-๒ ครั้ง มีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์หรือน้ำหมัก เพื่อใช้ในสวนยางพาราของตน เป็นการลดต้นทุนการผลิต

(๗) การเก็บเกี่ยว

เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ระบบกรีต ๓ วัน เว้น ๑ วัน และส่วนใหญ่มีการหยุดกรีตยางในช่วงที่ยางผลัดใบ ประมาณเดือน มีนาคม – เมษายน เพื่อให้ต้นยางพาราได้มีเวลาพักในการสร้างน้ำยางใหม่ ส่งผลให้ผลิตน้ำยางได้อย่างเต็มที่ ไม่สิ้นเปลืองหน้ากรีต และการกรีตยางในช่วงฤดูยางผลัดใบอาจส่งผลให้ต้นยางได้รับความเสียหายและอ่อนแอต่อโรคได้

เกษตรกรร้อยละ ๑๐๐ ในพื้นที่อำเภอสะเตกา จำหน่ายผลผลิตในรูปของน้ำยางสด เนื่องจากมีความสะดวก มีแหล่งรับซื้อในพื้นที่จำนวนมาก และส่วนใหญ่เกษตรกรจะได้รับเงินค่าน้ำยางในวันที่จำหน่ายหรือวันถัดไป นอกจากนี้ยังมีเวลาว่างในการทำอาชีพรองหรือกิจกรรมอื่นเพิ่มเติม เช่น การดูแลจัดการสวนยางพารา รวมถึงการมีเวลาพักผ่อนเพิ่มขึ้น โดยส่วนใหญ่จะนำไปจำหน่ายเองหรือให้ผู้รับจ้างกรีตนำไปจำหน่าย

(๘) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

มีการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันควบคุมโรครากของยางพารา

## ๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอสะเดา มีการปลูกยางพารา ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ยางพารา	←-----→				←-----→							
	▽				△							

สัญลักษณ์

←-----→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←-----→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพาราในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

## ๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอสะเดา มีพื้นที่อยู่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตยางพาราที่ยังไม่เปิดกรี๊ด เป็นเงิน ๕,๖๗๕ บาท และยางพาราที่เปิดกรี๊ดแล้ว เป็นเงิน ๗,๒๐๐ บาท

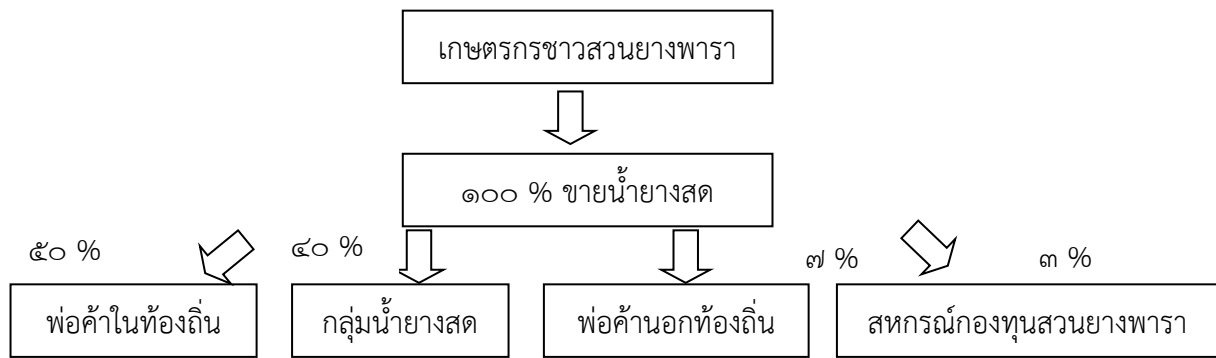
ตารางที่ ๑๓ แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา ปี ๒๕๖๘ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

รายการ	ยางพารา ยังไม่เปิดกรี๊ด	ยางพารา เปิดกรี๊ดแล้ว	หมายเหตุ
๑. ค่าต้นพันธุ์ยางพารา	๑,๘๗๕	๐	
๒. ค่าปุ๋ย	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	
๓. ค่ากำจัดวัชพืช (๒ ครั้งๆละ ๓๐๐ บาท)	๖๐๐	๖๐๐	
๔. ค่าไถเตรียมดิน	๗๐๐	๐	
๕. ค่าแรงปลูก	๒,๒๕๐	๐	
๖. ค่าแรงใส่ปุ๋ย	๐	๒๐๐	
๗. ค่ามีดกรี๊ดยาง	๐	๓๐๐	
๘. ค่าน้ำมันตัดหญ้า	๐	๒๐	
๙. ค่าอุปกรณ์เก็บน้ำยาง	๐	๑,๕๐๐	
๑๐. ค่าแรงกรี๊ดและเก็บน้ำยาง	๐	๖,๐๐๐	
<b>รวม</b>	<b>๖,๔๒๕</b>	<b>๙,๖๒๐</b>	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

## ๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตในรูปแบบน้ำยางสดทั้งหมด โดยจำหน่ายให้แก่พ่อค้าในท้องถิ่น กลุ่มน้ำยางสด พ่อค้านอกท้องถิ่น และสหกรณ์กองทุนสวนยางพารา โดยมีจุดรับซื้อยางพาราระบายอยู่ในพื้นที่ทุกตำบล



### ๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอสะเดา มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านยางพารา จำนวน ๓ ราย

องค์ความรู้ที่ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- |                            |                              |
|----------------------------|------------------------------|
| ๑. นายประยูร แสงแก้ว       | การปลูกพีชร่วมยางพารา        |
| ๒. นายดำรงศักดิ์ रामแก้ว   | การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน |
| ๓. นายสมศักดิ์ หมัดสะแหล๊ะ | การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน |

ตารางที่ ๑๔ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตยางพารา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายประยูร แสงแก้ว	๖	ท่าโพธิ์	สะเดา	๒๕๕๙	เกษตร
๒	นายดำรงศักดิ์ रामแก้ว	๓	เขามี่เกียรติ	สะเดา	๒๕๖๐	เกษตร
๓	นายสมศักดิ์ หมัดสะแหล๊ะ	๓	สำนักแต้ว	สะเดา	๒๕๕๙	เกษตร

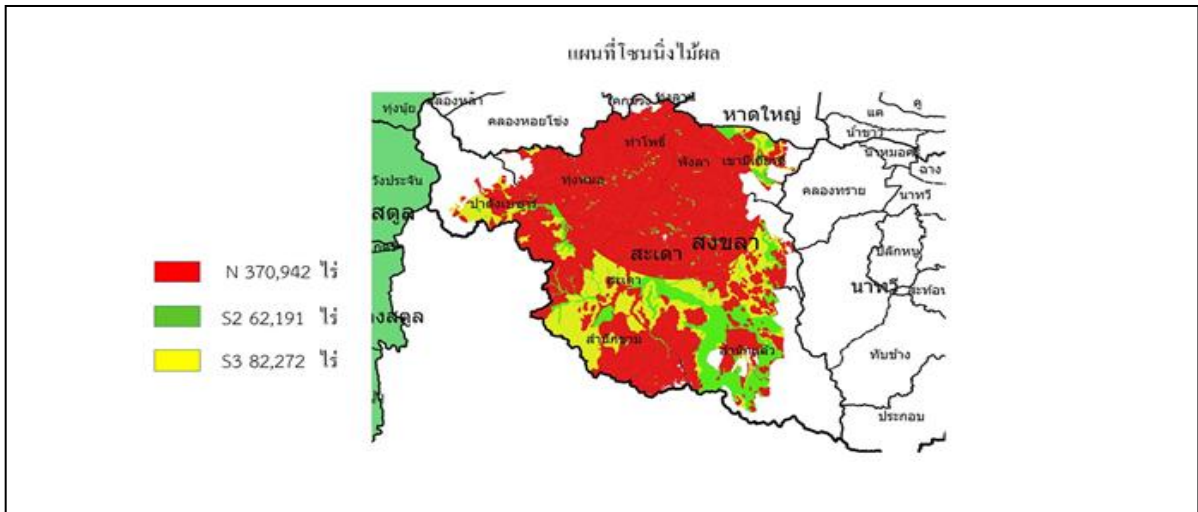
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

### ๑.๔.๒ ชนิดสินค้าไม้ผล (ทุเรียน เงาะ ลองกองและมังคุด)

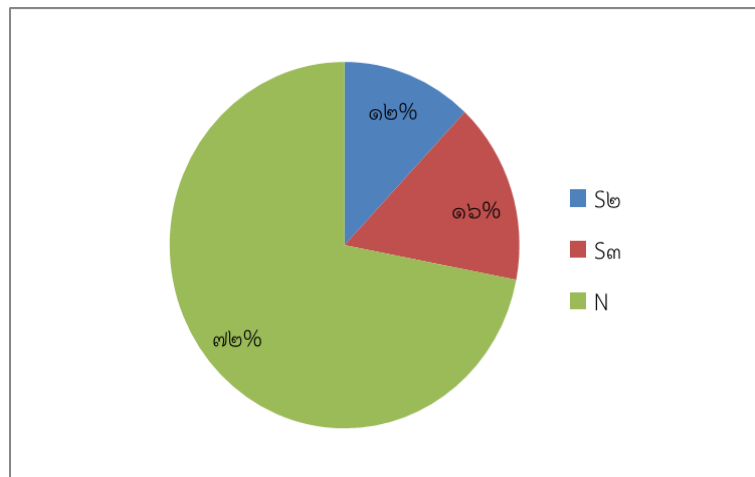
#### ๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

##### (๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอสะเดา มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล จำนวน ๕๑๕,๔๐๕ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๖๒,๑๙๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๘๒,๒๗๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓๗๐,๙๔๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๒



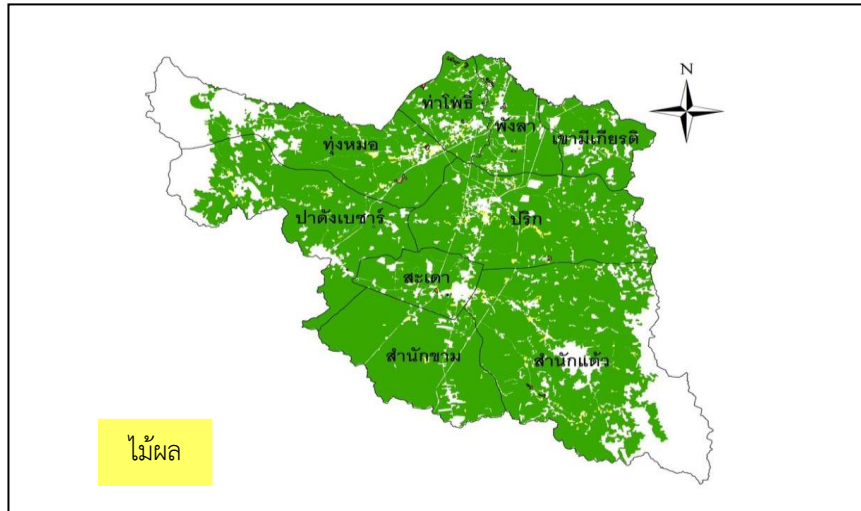
ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกไม้ผล อำเภอเสเดา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเสเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)



ภาพที่ ๑๔ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล อำเภอเสเดา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเสเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๒) พื้นที่ปลูกไม้ผล

อำเภอเสเดา จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ไม้ผล จำนวน ๓,๗๒๕ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ สำนักแก้ว จำนวน ๙๖๗ ไร่ รองลงมาคือตำบลปาดังเบซาร์ จำนวน ๗๔๙ ไร่ และตำบลปริก จำนวน ๗๔๘ ไร่ ตามลำดับ



ภาพที่ ๑๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกไม้ผล (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอสะเตา  
(ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานเกษตรอำเภอสะเตา, พ.ศ.๒๕๖๘)

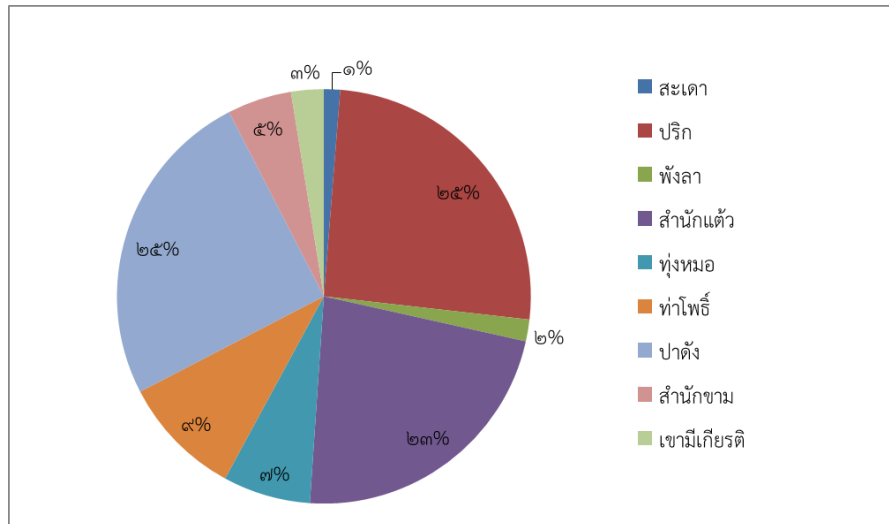
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอสะเตา มีพื้นที่การปลูกไม้ผล จำนวน ๓,๗๒๕ ไร่ ๗๑๕ ไร่ ๑๕ ไร่ โดยพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลสำนักแต้ว จำนวน ๙๖๗ ไร่ ๑๘๘ ไร่ ๑๕ ไร่ รองลงมาคือตำบลปาดังเบซาร์ จำนวน ๗๔๙ ไร่ ๑๑๔ ไร่ และตำบลปริก จำนวน ๗๔๘ ไร่ ๑๑๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๕ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
สะเตา	๔๓	๑๓๗	๒๒	๑๗.๖	๐.๘
ปริก	๑๑๐	๗๔๘	๗๒๑	๕๗๖.๘	๐.๘
พังสลา	๔๕	๙๓	๓๓	๒๖.๔	๐.๘
สำนักแต้ว	๑๘๘	๙๖๗	๔๑๑	๓๒๘.๘	๐.๘
พุ่งหมอล	๘๖	๕๙๙	๒๔๑	๕๒๑.๖	๐.๘
ท่าโพธิ์	๔๖	๑๒๗	๘๘	๔๕๑.๒	๐.๘
ปาดัง	๑๑๔	๗๔๙	๔๕๑	๘๑๒.๐	๐.๘
สำนักขาม	๔๑	๑๑๖	๘๓	๖๖.๔	๐.๘
เขามี่เกียรติ	๔๒	๑๓๙	๔๙	๓๙.๒	๐.๘
รวม	๗๑๕	๓,๗๒๕	๒,๐๙๙	๑,๖๗๙.๒	๐.๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเตา ,พ.ศ.๒๕๖๘



ภาพที่ ๑๖ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา  
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

อำเภอสะเดามีการปลูกไม้ผลเป็นอาชีพรองจากการทำสวนยางพารา ชนิดไม้ผลที่สำคัญที่นิยมปลูกได้แก่ ลองกอง มังคุด ทุเรียน เงาะ ส้มโอ ลำไย และมะพร้าว น้ำหอม ซึ่งมีการปลูกโดยทั่วไปทุกตำบล ลักษณะการปลูกแบบเป็นสวน และการปลูกแบบสวนหลังบ้าน มีการผลิตลักษณะเชิงการค้า และการผลิตเพื่อบริโภคผลผลิตในครัวเรือน โดยผลผลิตที่เหลือจำหน่ายเป็นรายได้เสริมต่อไป

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอสะเดา มีการปลูกไม้ผล ฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนธันวาคม การเก็บเกี่ยวระหว่างกรกฎาคม ถึงเดือนตุลาคม เก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนสิงหาคม โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผล ในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มังคุด							←-----→					
					←-----→			▽				
เงาะ							←-----→					
					←-----→			▽				
ลองกอง							←-----→					
					←-----→			▽				
ทุเรียน							←-----→					
					←-----→			▽				

สัญลักษณ์      ←→ ช่วงฤดูปลูก                      △ ปลูกสูงสุด  
                          ←-----→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว                      ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผล ในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา  
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอสะเดา มีต้นทุนการผลิตทุเรียนเป็นเงิน ๓,๑๕๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๑๖ แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียนต่อไร่ ปี ๒๕๖๘ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

รายการ	บาท
๑. ค่าแรงตัดแต่งกิ่ง ดอก ผล	๑,๐๐๐
๒. ค่าปุ๋ย	๑,๐๐๐
๓. ค่าแรงงานกำจัดวัชพืช	๖๐๐
๔. ค่าน้ำมันตัดหญ้า	๕๐
๕. ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า	๕๐๐
<b>รวม</b>	<b>๓,๑๕๐</b>

ผลผลิตเฉลี่ย ๐.๘ ต้น/ไร่  
 ราคาปัจจุบันตันละ ๘๐,๐๐๐ บาท  
 เป็นเงิน ๖๔,๐๐๐ บาท  
 หักต้นทุน ๓,๑๕๐ บาท  
 กำไร ๖๐,๘๕๐ บาท

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ผลผลิตส่วนใหญ่ขายในเขตจังหวัดสงขลา โดยผ่านพ่อค้าคนกลาง เกษตรกรรายเล็กเก็บผลผลิตมาขายเองตามตลาดในท้องถิ่น ผลผลิตส่วนหนึ่งส่งออกเนื่องจากมีความต้องการในต่างประเทศมีสูง จึงทำให้ราคาไม้ผลมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอสะเดา มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ ด้านไม้ผล จำนวน ๒ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑. นายอุสม่า หวันละเบ๊ะ การพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพ
๒. นายประมูล พรหมณีโต การผลิตสินค้าปลอดภัยแบบยั่งยืน

ตารางที่ ๑๗ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายอุสม่า หวันละเบ๊ะ	๔	ปริง	สะเดา	๒๕๕๙	ไม้ผล
๒	นายประมูล พรหมณีโต	๔	ทุ่งหมอ	สะเดา	๒๕๖๖	ไม้ผล

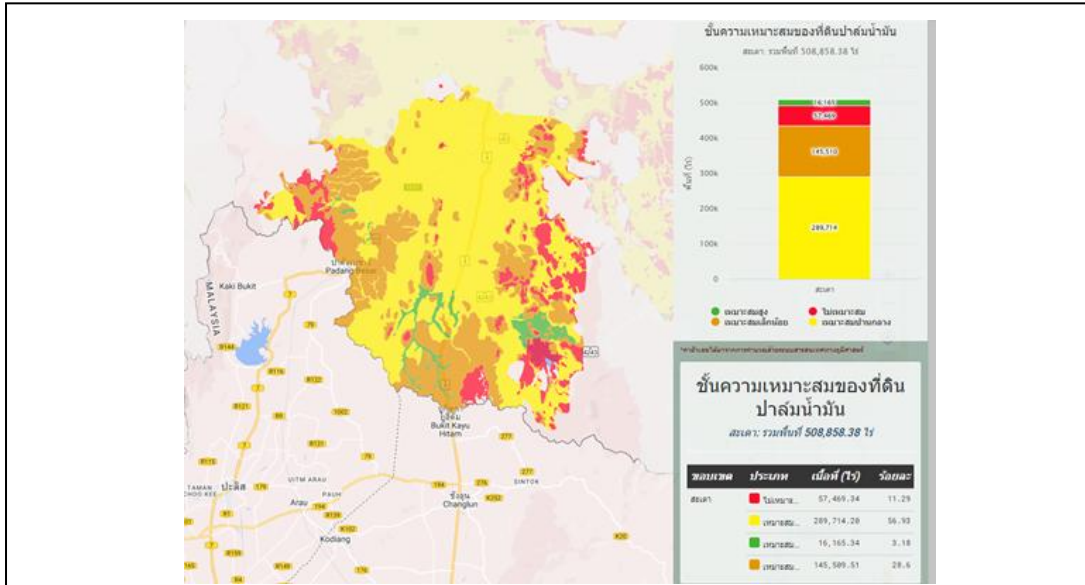
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๔.๓ ชนิดสินค้าปาล์มน้ำมัน

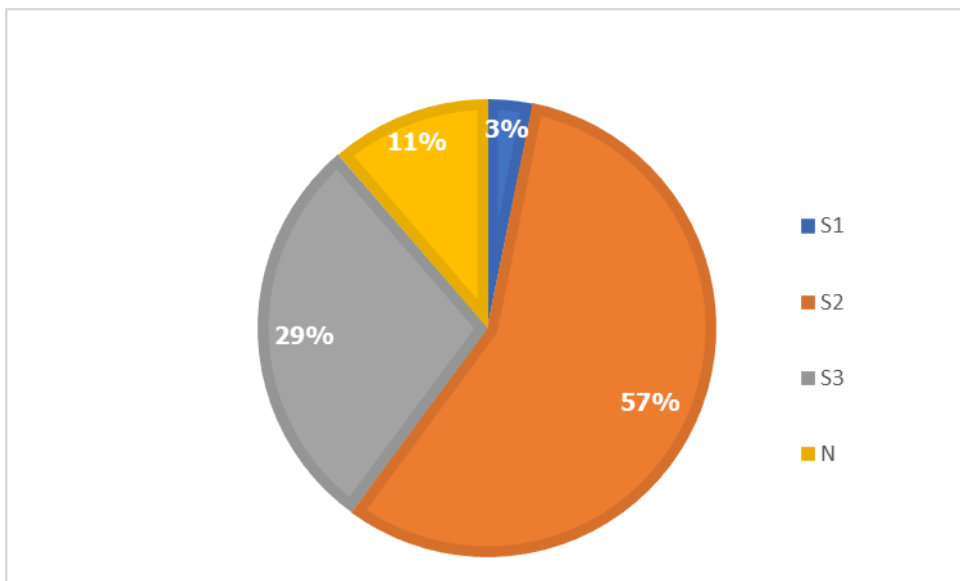
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอสะเตดา มีพื้นที่ ที่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๕๐๘,๘๕๘.๓๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๖,๑๖๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๗ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๘๙,๗๑๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๙๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๔๕,๕๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๙ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๕๗,๔๖๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๙



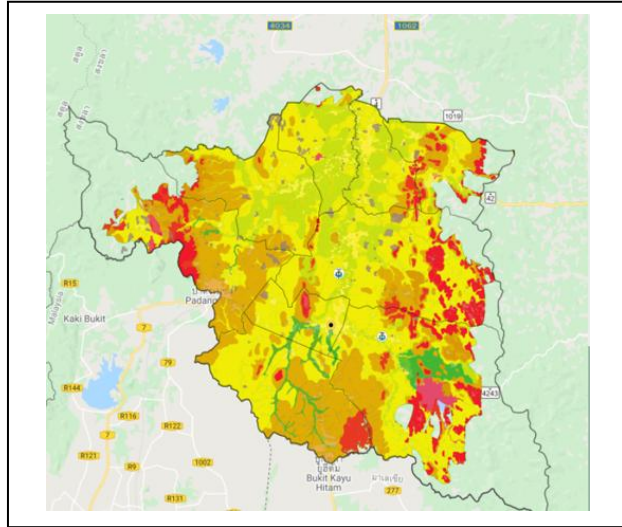
ภาพที่ ๑๘ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอสะเตดา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเตดา, พ.ศ.๒๕๖๘)



ภาพที่ ๑๙ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมัน อำเภอสะเตดา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเตดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๒) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา มีพื้นที่ปาล์มน้ำมัน จำนวน ๖,๔๑๗.๗๙ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลปาดังเบซาร์ จำนวน ๑,๓๔๔.๖๖ ไร่ รองลงมาคือตำบลปริก จำนวน ๑,๐๔๓.๘๐ ไร่ และตำบลทุ่งหมอจำนวน ๑,๐๒๘.๑๐ ไร่ ตามลำดับ



ภาพที่ ๒๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอสะเตา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเตา, พ.ศ.๒๕๖๘)

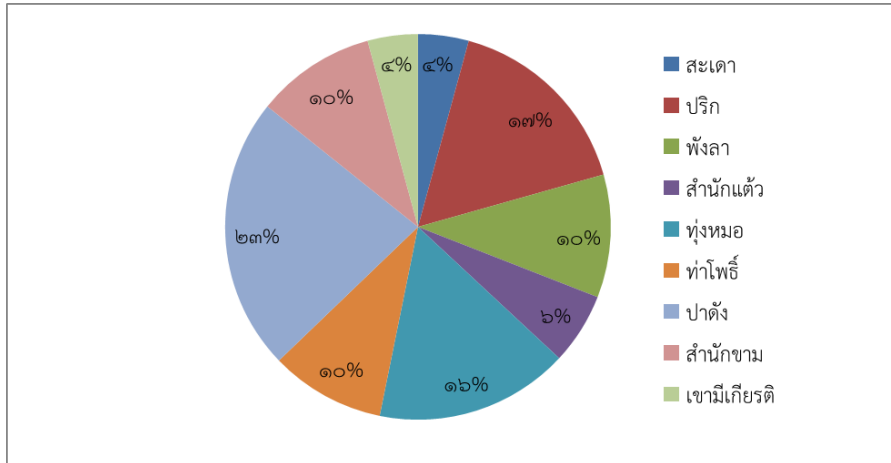
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอสะเตา มีพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๖,๔๑๗.๗๙ ไร่ ๒๖๒ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลปาดังเบซาร์ จำนวน ๑,๓๔๔.๖๖ ไร่ ๕๖ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบล ปริก จำนวน ๑,๐๔๓.๘๐ ไร่ ๔๘ ครัวเรือน และตำบลทุ่งหมอ จำนวน ๑,๐๒๘.๑๐ ไร่ ๕๓ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา

ตำบล	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
สะเตา	๘	๒๔๘.๙๓	๒๔๘.๙๓	๕๒๒.๗๕	๒,๑๐๐
ปริก	๔๘	๑,๐๔๓.๘๐	๙๘๔.๕๗	๒,๐๖๗.๖๐	๒,๑๐๐
พังลา	๒๙	๗๙๑.๑๙	๗๓๐.๖๖	๑,๕๓๔.๓๙	๒,๑๐๐
สำนักแต้ว	๒๖	๓๘๓.๐๗	๓๘๐.๓๒	๗๙๘.๖๗	๒,๑๐๐
ทุ่งหมอ	๕๓	๑,๐๒๘.๑๐	๙๙๓.๖๘	๒,๐๘๖.๗๓	๒,๑๐๐
ท่าโพธิ์	๓๖	๖๓๒.๗๕	๖๐๗.๘๐	๑,๒๗๖.๓๘	๒,๑๐๐
ปาดังเบซาร์	๕๖	๑,๓๔๔.๖๖	๑,๓๔๔.๒๐	๒,๘๒๒.๘๒	๒,๑๐๐
สำนักขาม	๑๗	๖๓๑.๑๔	๖๓๑.๑๔	๑,๓๒๕.๓๙	๒,๑๐๐
เขามี่เกียรติ	๙	๓๑๔.๑๖	๒๔๓.๒๒	๕๑๐.๗๖	๒,๑๐๐
รวม	๒๖๒	๖,๔๑๗.๗๙	๖,๑๖๔.๕๒	๑๒,๙๔๕.๔๙	๑๘,๙๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเตา, พ.ศ.๒๕๖๘



ภาพที่ ๒๑ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา  
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) ลักษณะของการผลิต เกษตรกรปลูกปาล์มน้ำมันใช้พันธุ์ปาล์มพันธุ์ส่งเสริม เช่น พันธุ์โกลด์เด็น เทเนอร์ (Golden Tenera) Compact X Ghana , DXP Yangambi ทรีพี ม.อ.๑ และทรีพี ม.อ.๒ เป็นต้น ซึ่งให้ผลผลิตตอบแทนค่อนข้างสูง

(๒) เทคนิคการผลิต การทำสวนปาล์มน้ำมันส่วนใหญ่เกษตรกร มีการใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มผลผลิตโดยปฏิบัติดังนี้ ขนาดปาล์มน้ำมัน ๔ ปีขึ้นไปใช้ สูตร ๒๑-๐-๐ , ๐-๐-๖๐, ๐-๓-๐ , ไบเรท , กิเซอร์ไรท์ และปุ๋ยอินทรีย์ การใส่ปุ๋ย ควรแบ่งใส่ปีละ ๒ - ๓ ครั้ง ตามความเหมาะสม ขนาดปาล์มน้ำมัน ๑-๓ ปี ใช้ปุ๋ยสูตร ๒๑-๐-๐, ๑๘-๔๖-๐, ๐-๐-๖๐ ไบเรท , กิเซอร์ไรท์ และปุ๋ยอินทรีย์ ควรแบ่งใส่ปีละ ๒ - ๓ ครั้ง ตามความเหมาะสม ควรกำจัดวัชพืชก่อนใส่ปุ๋ย และใส่ปุ๋ยในขณะที่ดินมีความชื้นเพียงพอ หลีกเลี่ยงการใส่ปุ๋ยเมื่อฝนแล้ง หรือฝนตกหนัก

(๓) ระบบการผลิต การทำสวนปาล์มน้ำมัน การปลูกปาล์มน้ำมันใหม่ปลูกในช่วงฤดูฝน คือ เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน สำหรับสวนปาล์มน้ำมันที่เก็บผลผลิตแล้ว เกษตรกรเจ้าของสวนปาล์มน้ำมันได้เก็บผลผลิตได้ทุกเดือน ปริมาณผลผลิต ๒,๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่

(๔) ผลตอบแทนที่ได้รับ เกษตรกรทำสวนปาล์มน้ำมันมีรายได้ค่อนข้างดีเนื่องจากราคาผลผลิตปาล์มน้ำมันเป็นที่ต้องการของตลาดและมีผลผลิตไม่เพียงพอ

(๕) การผลิต การทำสวนปาล์มน้ำมันเกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตโดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมี และยังเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรดินอีกด้วย ยังรักษาระดับคุณภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันได้คงที่

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอสะเดา มีการปลูกปาล์มน้ำมัน ฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนธันวาคม ปลูกสูงสุดในเดือนพฤษภาคม การเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือนธันวาคม เก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนตุลาคม ถึงธันวาคม โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน ในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ดังนี้



## ตารางที่ ๒๐ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายนิวัตร ไชยชนะ	๔	สำนักแต้ว	สะเดา	๒๕๕๙	การผลิตปาล์มน้ำมัน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสะเดา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๒๑ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
<p><b>ด้านการผลิตสินค้าและ การตลาด</b></p> <p>๑. ผลผลิตมีราคาตกต่ำ</p> <p>๒. ต้นทุนการผลิตสูง</p> <p>๓. การปลูกยางพารามัก เป็นการปลูกเชิงเดี่ยว</p> <p>๔. ปัญหาโรคและแมลง ศัตรูพืช</p>	<p>๑. มีผลผลิตมาก และตลาดเป็น ตัวกำหนดราคา</p> <p>๒. ยังมีการใช้ปุ๋ยเคมีสูตรสำเร็จ และยาฆ่าแมลง</p> <p>๓. มีผลกระทบด้านราคาผลผลิต</p> <p>๔. ขาดความรู้ความเข้าใจในการ ป้องกันกำจัดศัตรูพืช</p>	<p>๑. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีระบบน้ำหยด</p> <p>๒. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการป้องกันกำจัดโรคแมลงศัตรู</p> <p>๑. จัดหาตลาดกลาง ปรับเปลี่ยนการปลูกพืช เน้น เกษตรผสมผสาน</p> <p>๒. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การทำปุ๋ย อินทรีย์ และทำน้ำหมักไล่แมลง</p> <p>๓. ปลูกพืชร่วม พืชแซมยางพารา หรือทำปศุสัตว์ร่วม ด้วย</p> <p>๔. ให้ความรู้แก่เกษตรกรจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านเงินทุน ดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกร</p>	<p>ทุกตำบล</p>	<p>มาก</p>
<p><b>ด้านเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร</b></p> <p>๑. เกษตรกรขาดความ สนใจรับการถ่ายทอด ความรู้</p>	<p>๑. ขาดความรู้เรื่องต่าง ๆ เช่น ระบบและการจัดการวางแผนการ ผลิต การจัดการ ดูแล ป้องกันเรื่อง โรคและแมลงศัตรูพืชอย่างถูกต้อง เหมาะสม และกลไกตลาด</p>	<p>๑. สร้างแรงจูงใจในการรับการถ่ายทอดความรู้ในด้าน ต่าง ๆ</p>	<p>ทุกตำบล</p>	<p>มาก</p> <p>มาก</p>

ตารางที่ ๒๑ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข (ต่อ)

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
<b>ด้านเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร</b> ๒. การจัดการสวนไม้ ถูกตัด ๓. กลุ่มเกษตรกรยังไม่ เข้มแข็ง  วัสดุอุปกรณ์	๒. ปริมาณผลผลิตต่อไร่ต่ำ  ๓. ขาดความต่อเนื่องในการดำเนิน กิจกรรมกลุ่ม ยังมีการพึ่งพาปัจจัย จากภายนอกเป็นหลัก และกลุ่มที่ ตั้งขึ้น ไม่ได้แก้ไขหรือตอบสนอง ความต้องการของสมาชิก	๒. ให้ความรู้แก่เกษตรกร  ๓. สร้างกิจกรรมในกลุ่มที่เกิดจากความต้องการ และ สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง	ทุกตำบล	มาก  มาก
<b>ด้านการแปรรูปผลผลิต และผลิตภัณฑ์</b> ๑. การแปรรูปผลผลิตยังมี น้อย ๒. คุณภาพผลผลิตไม่ได้ มาตรฐาน	๑. ขาดความเข้มแข็งของกลุ่ม เกษตรกร ๒. ขาดความรู้ในการผลิตที่ได้ มาตรฐาน	๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรและการแปรรูป  ๒. ให้ความรู้แก่เกษตรกร	ทุกตำบล	มาก  มาก

ตารางที่ ๒๑ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข (ต่อ)

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
<b>ด้านเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร</b> ๒. การจัดการสวนไม้ ถูกตัด ๓. กลุ่มเกษตรกรยังไม่ เข้มแข็ง  วัสดุอุปกรณ์	๒. ปริมาณผลผลิตต่อไร่ต่ำ  ๓. ขาดความต่อเนื่องในการดำเนิน กิจกรรมกลุ่ม ยังมีการพึ่งพาปัจจัย จากภายนอกเป็นหลัก และกลุ่มที่ ตั้งขึ้น ไม่ได้แก้ไขหรือตอบสนอง ความต้องการของสมาชิก	๒. ให้ความรู้แก่เกษตรกร  ๓. สร้างกิจกรรมในกลุ่มที่เกิดจากความต้องการ และ สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง	ทุกตำบล	มาก  มาก
<b>ด้านการแปรรูปผลผลิต และผลิตภัณฑ์</b> ๑. การแปรรูปผลผลิตยังมี น้อย ๒. คุณภาพผลผลิตไม่ได้ มาตรฐาน	๑. ขาดความเข้มแข็งของกลุ่ม เกษตรกร ๒. ขาดความรู้ในการผลิตที่ได้ มาตรฐาน	๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรและการแปรรูป  ๒. ให้ความรู้แก่เกษตรกร	ทุกตำบล	มาก  มาก

### ๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของอำเภอสะเดา

ตารางที่ ๒๒ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	<p>๑. ผู้นำท้องถิ่น/ท้องถิ่น อาสาสมัคร เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร เข้มแข็ง</p> <p>๒. มีแหล่งเรียนรู้ ศพก. และเครือข่าย</p> <p>๓. มีโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตร สถานที่ รับซื้อผลิตเกษตร</p> <p>๔. มีปราชญ์ชาวบ้านและเกษตรกร ต้นแบบ</p> <p>๕. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>๖. สภาพพื้นที่เหมาะสำหรับการ ประกอบอาชีพการเกษตร</p> <p>๗. มีเงินทุนในหมู่บ้าน เช่น กองทุน หมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์</p> <p>๘. มีศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น</p>	<p>๑. เกษตรกร</p> <p>๑.๑ เกษตรกรขาดการปรับปรุงบำรุงดิน</p> <p>๑.๒ เกษตรกรส่วนใหญ่สูงอายุ</p> <p>๑.๓ เกษตรกรไม่มีแผนการผลิต</p> <p>๑.๔ เกษตรกรไม่ให้ความสำคัญกับสวล.</p> <p>๑.๕ ไม่มีมาตรฐานการผลิต</p> <p>๑.๖ เกษตรกรใช้สารเคมีเกินความจำเป็น</p> <p>๑.๗ ขาดการนำเทคโนโลยีไปใช้</p> <p>๒. ขาดแคลนแหล่งน้ำ</p> <p>๓. ผลผลิตต่อไร่ต่ำ</p> <p>๔. ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร</p> <p>๕. ต้นทุนการผลิตสูง</p> <p>๖. เน้นทำเกษตรเชิงเดี่ยว</p> <p>๗. มีเงินทุนประกอบอาชีพไม่เพียงพอ</p> <p>๘. หนี้สินครัวเรือน</p> <p>๙. ข้อมูลด้านการเกษตรไม่มีความถูกต้อง ต้องการบริหารจัดการฐานข้อมูลให้เป็น ระบบ</p> <p>๑๐. พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์</p>
โอกาส (O)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)
<p>๑. นโยบายและมาตรการภาครัฐที่ สนับสนุนด้านการเกษตร</p> <p>๒. มีหน่วยงานราชการในสังกัด กระทรวงเกษตรฯ/อื่นๆ และ สถาบันการศึกษา ให้การสนับสนุน</p> <p>๓. มีภาคเอกชน สนับสนุนการผลิต และการตลาด</p> <p>๔. มีแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อ การเกษตร</p> <p>๕. มีระบบสารสนเทศครอบคลุมทุก พื้นที่และง่ายต่อการเข้าถึง</p> <p>๖. กระแสนิยมท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>๗. เส้นทางเศรษฐกิจ</p> <p>๘. ผู้บริโภคนิยมอาหารปลอดภัย เพิ่มขึ้น</p>	<p>๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร (S๒ S๓ S๔ O๑ O๒ O๓)</p> <p>๒. พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กร เกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง (S๑ S๒ S๔ O๑ O๒ O๓ O๕)</p> <p>๓. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรต้นแบบ ( S๑ S๒ S๔ O๑ O๒ O๓ O๕)</p> <p>๔. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ (S๒ S๔ O๑ O๒ O๓ O๕)</p> <p>๕. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (S๑ S๕ S๖ O๑ O๒ O๓ O๖)</p>	<p>๑. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืช อาหารปลอดภัย ( W๑ O๑ O๘)</p> <p>๒. ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต (W๑ W๕ O๑ O๒ O๓)</p> <p>๓. ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (W๑ O๑ O๒ O๓ O๖ )</p> <p>๔. ส่งเสริมการปลูกพืชตามระบบเกษตรดีที่ เหมาะสม (GAP) (W๑ O๑ O๘)</p>

ภัยคุกคาม (T)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT)
๑. มีการแข่งขันทางการตลาดสูง ๒. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๓. ภัยธรรมชาติ โรคและแมลงศัตรูพืช ๔. ปัจจัยการผลิตด้านเกษตรสูง ๕. ค่าจ้างแรงงานสูง ๖. การกีดกันทางการค้า ๗. ความไม่ต่อเนื่องของนโยบาย	๑. พัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการรวมกลุ่มผลิตสินค้าทางการเกษตรในชุมชน (S๑ S๒ S๗ T๒ T๔ T๕ )	๑. ส่งเสริมการทำอาชีพเสริมในสวนยาง เช่น การปลูกพืชแซมยาง, การเลี้ยงผึ้ง (S๖ S๗ T๒)

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- ๑.๒ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
- ๑.๓ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรต้นแบบ
- ๑.๔ พัฒนาแหล่งเรียนรู้
- ๑.๕ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืชอาหารปลอดภัย
- ๒.๒ ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต
- ๒.๓ ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- ๒.๔ ส่งเสริมการปลูกพืชตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP)

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ พัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการรวมกลุ่มผลิตสินค้าทางการเกษตรใน

ชุมชน

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑ ส่งเสริมการทำอาชีพเสริมในสวนยาง เช่น การปลูกพืชแซมยาง, การเลี้ยงผึ้ง

### หมายเหตุ

การตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูล พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. ต้องเป็นไปตามแบบฟอร์มรายงานผลการวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ ตามแนวทางการจัดทำแผน

พัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒ ที่แนบมาพร้อมหนังสือแจ้งจังหวัด

๒. ความเป็นปัจจุบันของข้อมูล

๓. การแสดงอ้างอิงแหล่งที่มาของแต่ละข้อมูล

๔. นอกจากการบรรยายเนื้อหาแล้วต้องมีตาราง แผนภูมิ หรือแผนประกอบตามแบบฟอร์มรายงาน